

B-2110

8469/NH

Total No. of Sheets used

Total No. of Questions.....

Subject

Paper.....

Title of the Paper *Social Structure of Indian Society*.....

Time allowed *03 Hours*.....Maximum Marks *70*.....Minimum Pass Marks

Please assign marks to each question

Note: Question paper consists of three sections-A, B and C. Candidates have to attempt **any TWO** questions each from **Section-A** and **Section-B** carrying 10½ marks each. **Section-C** is compulsory consisting of 14 short answer type questions carrying 02 marks each.

SECTION – A

(Attempt **any TWO** questions. Each question carries 10½ marks) [2 x 10½ = 21]

- I. Define Social Stratification. Describe its features & functions. [10½]
- II. Discuss Davis and Moore's theory on Social Stratification. [10½]
- III. Explain the differences between Caste and Class. [10½]
- IV. Is caste strengthening or weakening in modern India. Comment. [10½]

SECTION – B

(Attempt **any TWO** questions. Each question carries 10½ marks) [2 x 10½ = 21]

- V. Define Marriage. Discuss its different types. [10½]
- VI. Describe the changes that are taking place in the institution of family. [10½]
- VII. Discuss the major causes and consequences of Gender Discrimination. [10½]
- VIII. Define Tribe. Discuss the features of Tribal Social Organization. [10½]

SECTION – C

(All questions are compulsory. Each question carries 02 marks)

IX. Write short notes on the following in 4-6 lines each: - [2 x 14 = 28]

- (i) Hierarchy
- (ii) Social Differentiation
- (iii) Endogamy
- (iv) Purity and Pollution in caste system
- (v) Class conflict (Karl Marx)
- (vi) Gram Panchayat
- (vii) Gender
- (viii) Pratiloma
- (ix) Status Groups (Max Weber)
- (x) Occupational Diversity
- (xi) FOUR features of Joint Family
- (xii) Jajmani System
- (xiii) Urbanization
- (xiv) Nuclear Family

ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ

ਨੋਟ: ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਅ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10^{1/2} ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਏ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-ਓ

- 1) ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੇ ਫੀਚਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 2) ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਸਬੰਧੀ ਡੇਵਿਸ ਅਤੇ ਮੂਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 3) ਜਾਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚਲੇ ਫਰਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 4) ਕੀ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਾਤ ਪ੍ਰਥਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ?

ਭਾਗ-ਅ

- 5) ਵਿਆਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 6) ਪਰਿਵਾਰ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- 7) ਲਿੰਗਕ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਮੁਖ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿਟਿੰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 8) ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਕਬਾਇਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ੲ

- 9) ਨਿਮਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ 4-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।
 - (1) ਦਰਜਾਬੰਦੀ
 - (2) ਸਮਾਜਿਕ ਭਿੰਨ-ਭੇਦ
 - (3) ਕਬੀਲੇ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ
 - (4) ਜਾਤ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿਚ ਸੁਧਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ
 - (5) ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਘੋਲ (ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ)
 - (6) ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ
 - (7) ਲਿੰਗ
 - (8) Pratiloma
 - (9) ਸਟੇਟਸ ਗਰੁੱਪ (ਮੈਕਸ ਵੈਬਰ)
 - (10) ਵਿਵਸਾਇਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ
 - (11) ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 - (12) ਜਜਮਾਨੀ ਸਿਸਟਮ
 - (13) ਸੁਹਿਰੀਕਰਨ
 - (14) ਛੋਟਾ ਪਰਿਵਾਰ